

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum aliquando fieri possit confessio non integra, & quibus casibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

grè confessus est; & ex parte Sacerdotis scientia generalis, quâ intelligit pœnitentem se accusare de peccatis, videtur sufficere præcisè ad absolutionem. Cognitio enim distincta peccatorum non tam ad absolutionem, quàm ad satisfactionem, & remedia prescribenda videtur necessaria. Quod confirmatur: quia, qui sic absoluitur in articulo mortis, validè absoluitur; vt infra art. 2. dub. 2. dicemus: atqui articulus mortis non dat illi hanc potestatem absoluedi cum generali cognitione: ergo ex ipsa natura rei sufficit.

An tunc partialiter iteranda confessio,

10 Ex parte pœnitentis fit irrita confessio:

1. Si sponte non est integra,

2. Si deficit dolor &c.

3. Si nolit acceptare pœnitentiam.

Confessio quomodo iteranda.

Aduerte tamen, talem confessionem postea videri iterandam, quâ parte intellecta non fuit; vt communiter Doctores docent. Etsi contrarium non sit improbabile, vt docet Henriques lib. 2. de Pœnitentia cap. 14. citans pro se Cordubam, Gabrielem, & Siluestrum.

Ex parte pœnitentis est inualida & repetenda. Primò: Quando non est integra de industria, ob verecundiam, vel aliam causam non legitimam. Ob causam tamen legitimam potest interdum de industria fieri non integra. Pari modo, si ex crassa negligentia non fuerit integra, iuxta ea, quæ supra num. 6. diximus: quamuis Confessor hoc non faciliè debeat iudicare, quando pœnitens pro suo modulo aliquam operam dedit.

Secundò: Quando non habet vllum dolorem, aut non habet absolutum propositum abstinendi impotenter, vt supra num. 4. & 5. dictum est.

Tertiò: Quando non est paratus acceptare aliquam rationabilem pœnitentiam, aut certè non habet animum illius implendæ, idque ante absolutionem. Tenetur enim acceptare aliquam pœnitentiam rationabilem, si Sacerdos velit. Neque contrarium est probabile, quidquid aliqui dixerint. Hoc enim aperte docet Concilium Tridentinum sess. 14. cap. 8. *Habeant Sacerdotes præ oculis, vt satisfactio, quam imponunt, non sit tantum ad notam vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam & castigationem. Nam Claves Sacerdotum non ad soluendum duntaxat, sed etiam ad ligandum concessas, etiam antiqui Patres & credunt & docent.* Ratio est; Quia fungitur officio Iudicis auctoritate diuinâ præditi: ergo eius sententia obligat pœnitentem, multò magis quàm sententia Iudicis secularis, qui tamen ad multam subeundam potest obligare. Vnde non potest pœnitens dicere, *Nolo hic satisfacere, sed satisfaciam in Purgatorio.* Quòd si pœnitentia illi videtur nimis grauis, roget Sacerdotè vt illam mitiget. Quòd si, dum pœnitentia iniungeretur, habuit animum implendi, postea tamen neglexit, vel etiam contempsit, non tenetur priorem confessionem repetere, vt falsò quidam existimarunt; sed sufficit confiteri illud peccatum neglectæ pœnitentiæ. Et ratio est, quia peccatum sequens non potest Sacramentum, quod præcessit, reddere irritum: nam natura Sacramenti, eiusque effectus non pendet ab euentu futuro.

Notandum hîc est: Si quis inualidè confessus redeat ad eundem Confessarium, qui adhuc aliquo modo, saltem in confuso, meminit peccatorum, vel status pœnitentis, vel saltem pœnitentiæ quam iniunxerat, sufficere vt confiteatur peccata omissa, relictis ijs quæ antea fuit confessus: sic enim poterit ab omnibus absolui; vt docet Nauarrus cap. 9. num. 19. Medina, Paludanus, Ri-

chardus. Quòd si Confessarius ille, quem adit, nullo modo meminerit, vel si alium adeat, tenetur ex integro omnia priora confiteri.

ARTICVLVS II.

Vtrum Confessio debeat esse integra?

R Espondetur: Confessio debet esse integra omnium peccatorum, quæ post diligens examen memoria occurrunt: idque iure diuino est necessarium. Est fide tenenda. Patet ex Concilio Trid. sess. 14. can. 7. vbi hoc expressè definitur: & ex testimonijs Scripturæ, Conciliorû & Patrum supra q. 6. dub. 1. allatis.

11 Integram esse debere confessionem, cum est de fide.

Hinc sequitur necessarium esse confiteri omnia peccata secundum suas species, numerum, & circumstantias speciem mutantes: quòd etiam fide tenendum est ex iisdem locis. Legatur diligenter cap. 5. & can. 7. sess. 14. & Concil. Lateranense cap. 21. Ratio est: quia sine numero & circumstantijs nec pœnitens potest confiteri omnia peccata, à quibus debet absolui; nec Sacerdos potest cognoscere, à quibus debeat absolueri.

Notandum tamen Primò: Si pœnitens adhibita diligentia non possit certum numerum inuenire, satis esse, vt dicat *plus minus*, quantum illi videatur. Vel si hoc non potest, aperiat suam consuetudinem, quanta & quàm diuturna ea fuerit: sic enim poterit intelligi eius status. Ita militi satis erit dicere, se quotidie blasphemare, quando datur occasio, tali vel tali modo blasphemie. Vfurario, se iam triennium omnibus aduentantibus dare ad vfuras. Meritrici, se quinquennium omnibus expositam.

12 Explicat numerum vt potest.

Notandum Secundò: Eam diligentiam in examine requiri, quam quis pro suo captu in referia adhibere solet. Vnde Rultici, & homines simplices cum modica discussione possunt audiri; quia parum sunt idonei ad vitam præteritâ excutiendam, & interrogatio Sacerdotis supplet. Vide Nauarrum in Capitulum Fratres, de Pœnitentiâ dist. 5. nu. 65. & sequentibus.

Examen fit iuxta conditionem peccantis

DVBIVM I.

Vtrum aliquando fieri possit Confessio non integra: & quibus casibus?

R Espondeo: Possè, & debere interdum fieri confessionem non integram: nempe quotiescumque interuenit iustum impedimentum, siue ex parte Pœnitentis, siue ex parte Confessoris.

13

Primò: Si pœnitens dicto vno, vel altero peccato, amittat loquelam; tunc enim est absoluedus. Ratio est; Quia hæc confessio est integra siue esse potest. Sicut enim obliuio non tollit integritatem confessionis necessariam, ita nec impotentia.

Si pœnitens amittat loquelam.

Secundò: Quando multi sunt audiendi, & ob temporis breuitatè & periculû mortis ingruens, non possunt omnia dici: vt in naufragio, inualisione hostili, & similibus periculis.

Si periculû mortis.

Tertiò: Quando probabiliter timet aliquod notabile damnum sibi, vel alteri ex confessione certi

14

Si meminat inde damnari.

certi peccati obuenturum: exempli gratia, reuelationem peccati, odium graue, sollicitationem pudicitiae, vel etiam damnum temporale. Ratio est, Quia, dum poenitens alteri timet malum ex sua confessione, esset contra charitatem vel iustitiam, illud confiteri. Si sibi timet malum, esset contra illam inclinationem vitandi proprii damni, quae adeo naturalis est, vt humana imbecillitati non sit consentaneum obligari sponte contra facere per nudum praecipitum positum: vnde cum Iugum Domini sit suauis, non est credibile in tali casu obligari.

Non tamen excusat proprie vel complicitatis infamia apud solum Confessarium.

Notandum autem, hoc damnum, quod timetur, debere esse notabile. Si enim ex mea confessione nihil aliud sequeretur, quam mala opinio Confessoris de me, vel de persona peccati socii, non possem omittere illud peccatum, aut necessariam circumstantiam: vt ferè omnes Doctores docent: D. Thomas, Alexander, Bonauentura, Paludanus, Henricus, Durandus, Richardus, Gabriel, Antoninus, Adrianus Papa, Sotus, Caietanus, Angelus: quos citat Petrus Nauarra lib. 2. cap. 4. num. 27. Ratio est duplex: Prior, Quia non est per se infamia, aut notabile damnum, quod vni aperiantur mea peccata, quando nihil inde aliud sequitur: sicut neque est notabile bonum, quod vnus sciat meas virtutes, qui numquam id potest exterius ostendere; vt rectè docet Petrus Nauarra loco citato. Si enim id notabile incommodum fuisset, Dominus confessionem peccatorum non praecipisset. Vnde merito, propter integritatem huius Sacramenti, poterit tale peccatum aperiri. Secunda Ratio est: Quia Christus ita instituit hoc iudicium poenitentiae, vt voluerit esse integrum & completum, id est, continere integram peccatorum absolutionem: ergo etiam instituit & praecipit omne illud, quod per se est necessarium ad hanc integritatem: atqui commissio tali peccato, per se necessarium est ad integritatem huius iudicii, vt Sacerdoti species, & circumstantia mutans speciem, aperiantur: ergo hoc ipsum Dominus praecipit, quando nihil aliud incommodi inde sequitur, quam quod Sacerdos illam personam cognoscat: (hoc enim per se sequitur ex confessione) praesertim cum non cognoscat, nisi vt fungens auctoritate diuina.

15 Confiteri Sacerdoti qui complicitatem non nouit.

Hic tamen Aduerte Primò: Si poenitens possit commodè alteri confiteri, qui socium criminis non cognoscat, tenetur saltem sub veniali peccato: quia tunc non habet iustam causam sic confitendi vt alterius peccatum aperiat.

Si Confessarius complicitatem inde conijciat, quid agatur?

Aduerte Secundò: Non esse improbabile tale peccatum, seu circumstantiam posse, ac proinde debere taceri apud Confessorem, qui inde socium conijciat. Ita enim tenet Nauarrus cap. 7. num. 3. citans Hostiensem & Innocentium. Idem tenet Viguerius de Confessione. §. Quod si non possum, versiculo 27. Bannes 2. 2. quaest. 33. art. 8. & alij eiusdem Ordinis. Iuxta hanc sententiam poenitens, si non possit alteri confiteri, & praecipitum vel consuetudo consistendi virgeat, debet omittere illam circumstantiam vel illud peccatum, & secundum quosdam, debet confiteri internum affectum, tacito opere externo.

DVBIVM II.

Virum possit absolui ager, qui Confessarium vocauit, & ante eius aduentum vox ei intercepit? Item: An is qui non valet confiteri in genere vel specie, solum dedit in extremis signa contritionis tundendo petrus, eleuando oculos in caelum, &c?

Quidam putant, non posse absolui. Fundamentum praecipuum est, quia deest materia confessionis. Ita Abulenensis in cap. 16. Matthaei quaest. 79. Melchior Canus relectione 5. fol. 141. Dominicus Soto dist. 18. quaest. 2. art. 5. Ioannes Medina quaest. 53. codice de Confessione. Nauarrus in Enchiridio cap. 26. num. 27. & cap. 27. num. 268.

18 Quidam negant posse absolui.

Sed dicendum est; Probabilius esse, talem debere absolui. Probatur Primò: Ex Concilio Arausicano can. 12: Subito obmutescens, & baptizatus, & poenitentiam accipere potest, si voluntatis praeterita testimonium aliorum verbis haber, vel praesentis in suo nutu. Et Concilium I V. Carthaginense cap. 77. 16, qui in infirmitate poenitentiam peti, si casu, dum ad eum Sacerdos venit, oppressus infirmitate obmutuerit, dent testimonium, qui eum audierunt, & accipiat poenitentiam: & si continuo creditur moriturus, reconciliatur per manus impositionem, & infundatur ori eius Eucharistia. Idem praecipit Leo I. epistola 91. Hæ, qui in periculi virgentis instantia praesidium poenitentiae, & mox reconciliationis implicant, nec actio illis Poenitentiae nec Communionis denegetur, si eam, amisso etiam vocis officio, per iudicium integri sensus querere comprobentur. Quod si aliqua aegritudine ita fuerint aggravati, vt quod paulò ante poscebant, sub praesentia Sacerdotis significare non valeant, testimonia eis fidelium circumstantium praesentia debebunt, vt simul & poenitentiae & reconciliationis beneficium consequantur.

Veritas affirmatur.

Arausicanum.

Carth. IV.

Leo I.

Ad hæc Respondent Primò: His locis agi solum de reconciliatione eorum, qui erant excommunicati, & agebant absolutione ab excommunicatione.

17

Aduertentiorum responsio.

Sed contra. Primò: Quia Concilium Arausicanum accipere poenitentiam coniungit cum baptizari: intelligit ergo Sacramentum. Idem facit Concilium Carthaginense & Leo. Secundò: Quia accipere poenitentiam, numquam accipitur apud veteres pro accipere absolutionem ab excommunicatione, sed accipere Sacramentum Poenitentiae; vt patet ex epistola 2. Caestini I. vbi dicitur, Sacerdotem, qui in extremis poenitentiam negat, esse reum animarum. Idem patet ex verbis Leonis, qui poenitentiam vocat actionem poenitentiae, quae datur in ipso Sacramento, dum imponitur satisfactio pro peccatis: Reconciliationem autè vocat absolutionem à peccatis, vt patet ex decursu totius epistolae. Terriò: Patres & Concilia non fuissent adeo solliciti de absolutione ab excommunicatione, vel de aliqua reconciliatione non Sacramentali, sine qua infirmi facile poterant saluari, & quæ etiam post mortem poterat impendi.

Refellitur.

Respondet Secundò: Agi de absolutione eorum, qui agebant poenitentiam publicam, qui initio Quadragesimæ confitebantur, & circa Pascha absoluebantur: hi, si interim incidissent in morbum, poterant absolui sine alia confessione. Ita Canus.

Aduertentiorum responsio.